

Elfelagið SEV

Innkeyps- og útboðspolitikkur
fyri keyp av vørum og tænastrum

Innihaldsvirlit

ENDAMÁL	3
MEGINREGLUR FYRI INNKEYP HJÁ ELFEAGNUM SEV	3
HVØR ER UMFATAÐUR AV INNKEYPS- OG ÚTBOÐSPOLITIKKINUM	4
HVAT ER INNKEYP FELAGSINS	4
ÚTVEITAN (KAPPINGARÚTSETAN)	5
ATLIT TIL INNKEYP – CSR	5
YMISK SLØG AV INNKEYPUM	6
1. Hissini keyp	6
2. Rammuvantalur	6
3. Útboð	7
ÚTBOÐ – HUGSJÓNIR	8
ÚTBOÐ – YMISK SLØG	8
1. Alment útboð – Allir áhugaðir partar kunnu geva eitt tilboð	8
2. Avmarkað útboð – Avmarkaður skari gevur eitt tilboð	9
3. Kappingarkend samrøða	9
KUNNING AV ÚTBOÐUM	9
LYKLAORÐ FYRI SUCCES	10

ENDAMÁL

SEV hefur seinastu árin verið í eini tilgongd at fáa skjalfest eina skrifliga mannagongd fyrir innkeyp og útboð av vørum og tænastrum.

Stórar upphæddir verða brúktar á hvørjum ári til innkeyp av vørum og tænastrum, og felagið hefur skyldu til at brúka pening felagsins á skynsaman hátt.

Innkeyps- og útboðspolitikkurin ásetur, hvussu felagið skal fyrihalda seg viðvíkjandi keyp av vørum og tænastrum.

Yvirskipaða endamálið við innkeyps- og útboðspolitikkinum er, at peningur felagsins verður nýttur so effektivt sum gjørligt, og at innkeyp og útboð hjá SEV fara fram eftir meginreglum, sum tryggja rætta góðsku, effektivitet, gjøgnumskygni og eins viðferð av veitarum og at felagið heldur øll myndugleikakrøv á økinum.

Innkeyps- og útboðspolitikkurin skal góðkennast av nevndini í SEV, og skal árliga eftirmetast av nevndini.

MEGINREGLUR FYRI INNKEYP HJÁ ELFELAGNUM SEV

Meginreglurnar fyrri innkeyps- og útboðspolitikkinum hjá SEV eru grundleggjandi hugsjónirnar undir framtíðar innkeypi, og skulu øll innkeyp, sum útgangsstøði, fremjast í samsvari við hesar meginreglur.

Meginreglurnar eru lýstar niðanfyri.

Virði fyrri pening

Grundhugsjónin í innkeypi hjá felagnum skal til eina og hvørja tíð vera, at røtt góðska og størst møguligt virði skal fáast fyrri pening felagsins. Tað merkir, at tilfeingið hjá felagnum skal umsitast á skynsamasta hátt, og felagið skal velja hóskandi innkeypsloysnir soleiðis, at mest virði fæst fyrri peningin.

Gjøgnumskygni

Mannagongdirnar fyrri innkeyps- og útbjóðingarpolitikkin skulu leggjast til rættis soleiðis, at hesar tryggja gjøgnumskygni við tí endamáli, at veitarar, borgarar og aðrir áhugabólkar hava álit á, í tráð við felagsins virðir, at innkeyp og útboð í felagnum eru viðgjørd professionelt, óheft, sakligt og rættvíst.

Fremja og menna kapping

Felagið skal, umvegis sín innkeyps- og útboðspolitikk, vera viðvirkandi til at skapa og menna fortreytirnar fyrri effektivan marknað til frama fyrri felagið, vinnulívið og samfelagið.

Atlit til viðurskipti innan Heilsu, Trygd og Umhvørvi (HTU)

Felagið skal, umvegis sín innkeyps- og útboðspolitikk, taka hædd fyrri, at m.a. val av vørum og tænastrum eru í samsvar við ásetingarnar í HTU-politikki felagsins, og at veitararnir uppfylla krøv felagsins til rættan hugburð og atferð innan HTU.

HVØR ER UMFATAÐUR AV INNKEYPS- OG ÚTBOÐSPOLITIKKINUM

Innkeyps- og úboðspolitikkurin fevnir um alt samtakið hjá lutafelagnum Efelagið SEV.

HVAT ER INNKEYP FELAGSINS

Sum partur av virkseminum og í sambandi við tænastruveitingar til kundarnar, keypir felagið vørur og tænastru á privata marknaðinum. Hesi keyp umfata alt frá bíligum og lutfalsliga einføldum veitingum, sum t.d. skrivstovuamboð til meira samansettar og kostnaðarmiklar vørur og tænastru/verkætlanir, sum t.d. tungolja, gassolja, smyrjioija, Urea, brennievni til bilar, bilar, bygningar, nýggjar skipanir innan KT og samskifti, fabrikksgjördir netkomponentar, vindmyllur, turbinur v.m.

Felagsins innkeyp fevnir soleiðis um allar vørur og tænastru, sum felagið keypir. Innkeyp kann fara fram á ymsan hátt, og er ofta tengt at slagnum av keypi og hvussu stóra íløgu talan er um.

ÚTVEITAN (KAPPINGARÚTSETAN)

Í sambandi við kappingarúsetan ella útveitan, kann felagið gera meting av í hvønn mun tað er skynsamt, at útveita uppgávir og tænastru til veitarar, við tí endamáli, at varðveita fokus á kjarnuvirksemi innanhýsis í felagnum. Felagið kannar tí við jøvnum millumbilum sínar uppgávir fyri at meta um og gera raðfestingar av, hvørjar uppgávir hóskandi kunnu veitast út og hvørjar uppgávir eiga at “heimtakast” aftur .

ATLIT TIL INNKEYP – CSR

Umframt upphæddir, kunnu onnur atlit vera samfelagsgagnlig áhugamál, sum fremja burðardyggja menning og grønar marknaðir, sum til dømis umhvørviskrøv, har SEV keypir vørur, sum í síni livitíð hava betri ávirkan á umhvørvið.

Onnur krøv og atlit kunnu vera altjóða krøv og/ella góðkenningar, veitarar, ið hava eitt ávíst tal av lærlingum, starvsfólk í vardum starvi ella líknandi.

Lokal atlit gera seg galdandi á tann hátt, at mann tryggjar sær, at í tann mun lokalir veitarar eru til staðar, sum eru førir fyri at veita á ein nøktandi hátt, so verða hesir við í tilgongdini um keypið.

Dømi um serlig atlit (samfelags-, arbeiðsmarknaðar- og umhvørvisvinarlig) í innkeypum kunnu vera:

- Keyp av froysskari framleiðslu ella har sum mest av veitingin er “stuttflutt”
- Keyp av umhvørvisvinarligum vørum og tænastru (td. umhvørvisvinarligir bilar)
- Val av veitara, har førleiki verður yvirfördur til felagið/samfelagið, soleiðis at hetta virkar á ein motiverandi og spennandi hátt, sum kann verða við til fasthalda og tiltrekkja starvsfólk

- Val av veitara, har samlaða dálkingin av framleiðslu og flutningi av vøruni er sum minst
- Veitarar, sum hava eina ávísa mongd av lærlingum, i mun til stødd av fyrirøku, kunnunýta hetta sum kappingarparametur
- Veitarar, sum hava fólk við vardum størvum (í mun til stødd av fyrirøku), kunnu nýta hetta sum kappingarparametur
- Stuðul til serstakar bólkar og virkisøki

Annað serligt atlit, sum hædd verður tikið fyri, eru royndirnar, felagið hevur við teim ymsu veitarunum, tað veri seg bæði góðar ella vánaligar royndir. Hvat vánaligum royndum viðvíkur, so skal hetta handfarast á ein rímuligan og sakligan hátt. Í hesum sambandi má tí grundgevast við viðurskiftum, sum td. eru persónarnir enn við, hvussu long tíð er liðin, kunnu málini samanberast, o.l.

YMISK SLØG AV INNKEYPUM

Í sambandi við innkeyp sum heild, verða fleiri innkeypshættir nýttir. Hvussu valt verður at keypa inn, kann vera tengt at fleiri viðurskiftum, til dømis hvør vøra ella tænasta skal keypast, hvussu stóra upphædd talan er um, hvussu nógvar fyrirøkur eru á marknaðinum og um vøran ella tænanstan javnan ella afturvendandi verður keypt. Mest vanliga nýttu innkeypshættirnir verða umrøddir niðanfyri.

1. Hissini keyp

Hissini keyp umfatar vanliga smærri keyp, sum kosta lutfalsliga lítið. Í summum førum er eisini talan um vørrur og tænanstur, sum verða keyptar heldur sjáldan. Vanliga verður ikki nógv orka lögð í tílik keyp og eru hesi ofta vanakeyp.

Innkeypsmannagongdin er sostatt eyðmerkt av, at lutfalsliga avmarkað vitan verður fingin til vega um vøruna, umframt at keypt verður ofta uttan at kanna, hvat fæst á marknaðinum. Sostatt er talan um ein innkeypshátt, sum er merktur av, at eingin kapping er um vøruna/tænanstuna. Hetta má eisini metast at vera ein mannagongd, sum kann góðtakast í førum, har talan er um smærri keyp, so tíðin, felagið nýtir at keypa inn, samsvarar við virðið á keypinum. Tað kann hugsast, at smærri afturvendandi keyp kunnu effektiviserast, um annar innkeypsháttur verður nýttur.

2. Rammuvtalar

Rammuvtala er ein sáttmáli millum veitara og innkeypara um keyp av vørum fyri ein ávísan prís í eina avmarkaða tíð. Slíkir sáttmálar verða ofta bodnir út. Heldur enn at vera ein innkeypsháttur í sær sjálvum, er ein rammuvtala úrslitið av einari útbjóðing, sum staðfestur ein prís fyri keyp av ávísam vørum og tænanstum.

Í einari rammuvtalu eru vanliga ikki krøv til, at ávísar nøgdir av einari vøru skulu verða keyptar. Rammuvtalar eru serliga væl egnaðar, tá talan er um vørrur og tænanstur, sum verða keyptar við jøvnum millumbilum, og í lutfalsliga stórum mongdum yvir tíð.

Í høvuðsheitum eru tvey sløg av rammuvtalam. Hesi eru:

1. Rammuvtala við *einum* veitara: Avtala er gjørd um keyp av somu vøru frá einum veitara. Vanliga er keyparin bundin at keypa allar vørrur og tænanstur, sum avtalan fevnir um, frá sama veitara

2. Rammuvantala við *fleiri* veitarum: Avtala er gjörð um keyp av samlíkum vörum og tænastrum frá fleiri veitarum

3. Útboð

Útboð kann í stuttum lýsast sum ein innkeypsháttur, har felagið heitir á eitt størri ella avmarkað tal av veitarum um at geva eitt tilboð upp á eina ávísa uppgávu í kapping við onnur. Útboð fylgja serligum ásettum mannagongdum.

Fyri at skapa álit og tryggja veitarum javnbjóðis møguleika at bjóða upp á innkeyp hjá felagnum, er vanlig tilgongdin í sambandi við útbjóðingar, at ávís krøv verða sett til útbjóðingarnar. Hesi krøv kunnu til dømis vera:

- Krav um, at uppgávur omanfyri eina ásetta upphædd skulu bjóðast út
- Neyvt og greitt innihald í útbjóðingartilfari (t.d. greið kunning um tað, ið uppgávan snýr segum)
- Hvussu útbjóðingin verður almannakunngjörð (t.d. hvussu og hvar skal lýsast)
- Greiðar mannagongdir í sambandi við val av veitara (t.d. greið krøv í útbjóðingartilfari, greið metingarstöði, at viðgerðin av tilboðum er almenn o.s.fr.)

ÚTBOÐ – HUGSJÓNIR

Í sambandi við eina útbjóðingartilgongd skulu tær grundleggjandi hugsjónirnar í felagsins innkeypspolitikki, nevnliga virði fyri pening, gjøgnumskygni, at fremja kapping og at heilsu-, trygdar- og umhvørvisatlit vera sjónligar í allari útbjóðingartilgongdini.

Ein útbjóðing setur krøv til førleikar hjá øllum pørtum, bæði hjá felagnum og vinnuni, og er tað tí umráðandi, at útboðshátturin hóskar til ítøkiligu uppgávuna.

Tá støða skal takast til, hvør útboðsháttur verður brúktur, skulu atlit takast til:

- Kappingina
- Fjølátáni í uppgávuni
- Bygnaðin á marknaðinum
- Umsitingarligu byrðuna, sum stendst av útboðnum

ÚTBOÐ – YMISK SLØG

Mest vanligt nýttu og væl royndu útboðshættirnir eru lýstir niðanfyri.

1. Alment útboð – allir áhugaðir partar kunnu geva eitt tilboð

Eitt *alment útboð* er eyðkent við, at allir áhugaðir partar kunnu biðja um útbjóðingartilfar og kunnu geva eitt tilboð, tað vil siga, at opið er fyri øllum at geva tilboð. Felagið hevur skyldu til at tryggja sær, at *almenna útboðið* er væl lýst í viðkomandi miðlum soleiðis, at áhugaðir veitarar hava nóg góðar møguleikar, at verða kunnaðir um útboðið. Sí kunning av útboðum niðanfyri.

Alment útboð er ein væl egnaður útboðsháttur, tá talan er um vørur og tænastr, ið eru lutfalsliga líkar (standardiseraðar), og har kappast verður um prís. Her eigur tað at vera lutfalsliga einfalt at samanbera tilboðini.

Ein fyrimunur við *almennum útboði* er, at tað í fleiri førum er hesin útboðshátturin, sum í størstan mun tryggjar kappingina. Hinvegin kann hesin útboðsháttur vera orkukrevjandi bæði fyri veitara og felagið, serliga tá nógvir veitarar eru. Fyri veitara, tí hesin brúkar nógva orku uppá at gera tilboð og verður kanska skildur frá longu í fyrsta umfari, tí hann ikki lýkur fortreytirnar, og fyri felagið tí tað hevur hópín av tilboðum, ið tað skal meta um.

Í sambandi við *almenn útboð*, er felagið heilt útihýst frá at seta seg í samband við veitara um tey grundleggjandi viðurskiftini í tilboðnum. Td. um prísir, prísstøði og stødd á avsláttir. Um hesi viðurskifti verða broytt er váðin, at kappingin verður avlagað.

2. Avmarkað útboð – Avmarkaður skari geður eitt tilboð

Í sambandi við *avmarkað útboð*, hefur felagið móguleika fyri at nýta undangóðkenning, har valið av veitara verður býtt sundur í tvey stig. Fyrra stigið er undangóðkenning og seinna er tilboðsgevingin. Undangóðkenningarstigið kann avmarka talið av veitarum, ið sleppa at geva tilboð.

Undangóðkenningin tekur stóði í teimum fortreytunum, ið verða settar fyrítøkunum at lúka ávís viðkomandi fíggarlig, teknisk o.o. krøv¹ fyri at sleppa upp í part. Ein fyrítøka, ið verður undangóðkend, fer víðari í útbjóðingarumfarinum, og kann bjóða upp á eina verkætlan.

Ein undangóðkenning kann fara fram við at lýsa alment eftir umsóknum til undangóðkenning ella við at heita á fyrítøkur, sum felagið saman við ráðgevu tess meta hava førleikar at bjóða upp á verkætlanina. Tá fyrítøkur eru undangóðkendar, sendir felagið eina skrivliga umbøn til hesar fyrítøkurnar um, at bjóða upp á veitingina, sambært útbjóðingartilfarinum.

Ein fyrimunur við *avmarkaðum útboði* er, at eitt færri tal av fyrítøkum skulu undir at gera tað umfatandi og kostnaðarmikla arbeiðið, sum krevst fyri at veita tilboð, serliga í sambandi við størri verkætlanir. Harumframt er talan um, at einans tær fyrítøkur, sum veruliga hava førleikarnar at gera arbeiðið, eru við í metingini.

Fyrimunir við *avmarkaðum útboði* er, at felagið kann spara útreiðslur í sambandi við meting av tilboðum, av tí at talið av tilboðum, ið koma inn er avmarkað. Hinvegin kann tilgongdin taka longri tíð, tí hendan fevnir bæði um eina undangóðkenningar- og tilboðstilgongd.

Eisini í sambandi við *avmarkaðum útboði*, er felagið avmarkað í at seta seg í samband við veitara um tey grundleggjandi viðurskiftini í tilboðnum. Td. um prísir, prísstöði og stódd á avsláttri. Um hesi viðurskifti verða broytt, skal samskiftast opið og eins við allar tær undangóðkendu/innbodnu fyrítøkurnar, annars er vandi fyri at kappingin verður avlagad.

3. Kappingarkend samrøða

Tann triði høvuðsútboðshátturin er kappingarkend samrøða. Hetta er tann hátturin, sum verður minst nýttur, tí hann er best hóskiligur til heilt truplar og samansettar verkætlanir. Í kappingarkendari samrøðu hefur felagið samrøður við móguligar veitarar, og kann síðani avmarka talið av veitarum í so fall, at hetta er nóg mikið at fremja kappingina. Felagið skal síðani í framhaldandi samrøðum biðja fyrítøkurnar lýsa, hvussu teir ymsu partarnir av uppgávuni kunnu loysast. Tá felagið hefur nóg mikið av upplýsingum/uppskotum til loysnir fyri at lýsa og avmarka verkætlanina, kann arbeiðið vera boðið út millum somu fyrítøkur, sum hava verið við í samrøðunum. Tað skal viðmerkjast, at hóast talan er um áhaldandi samrøður við fyrítøkur er “sjakring” bannað. Sjakring er ein mannagongd, har keyparin, eftir

---

¹ Til dømis viðkomandi royndir frá líknandi verkætlanum, at fyrítøkan hefur móguligar kravdar góðkenningar osfr.

at tilboð eru komin inn, letur upp fyri móguleikanum at broyta tilboð og fer sostatt inn í samráðingar við nakrar fyrirkur um t.d. at broyta prísinn.

Í ES verður hesin formur einans nýttur í heilt serligum førum. Her kann talan vera um uppgávur, sum eru sera truplar at lýsa, t.d. tí keyparin ikki hevur móguleika at vita, hvussu uppgávan verður loyst tekniskt ella tí tað ikki ber til at greina váðabýtið ella fíggjarligu samansetingina av uppgávuni.

KUNNING AV ÚTBOÐUM

Allir viðkomandi partar eiga at fáa móguleika at kunna seg um útbjóðingar. Felagið hevur tí ábyrgd av og skal tryggja, at eitt útbóð er nóg væl lýst.

Tað er í einstøkum førum ráðiligt, at miðlaætlanin, ið hevur til endamáls, at kunna um eitt útbóð, verður samansett soleiðis, at hon røkkur væl út til tann rætta skaran.

Lyklaorð fyrri succes

Tá hugt verður at kanningum, sum onnur hava gjørt í grannalondum okkara, eru ávís tilmæli, ið eru afturvendandi fyrri at uppnáa eina effektiva skipan av innkeyps- og útboðsuppgávuni. Hesar eru millum annað:

Innkeypsmálsetning

Orða greiða málsetning og tryggja, at leiðslan rótfestir hesa.

Sjónliggerð innkeyp og útboð

Staðfest hvørji øki skulu vera partur av innkeyps- og útboðspolitikkinum og sjónligger hesi innan- og uttanhýsis. Ger eina møguliga útboðsætlan, so møguligt verður at fylgja upp.

Gjøgnumskygni

Mannagongdin fyrri innkeyp og útboð skal vera væl umhugsað og fyrireikað, lætt atkomiligt og lætt at skilja. Greið vegleiðing skal fyriliggja um, hvussu útboð fer fram, hvat verður væntað av tilboðsgevarum og hvat dentur verður lagt á, tá valt verður millum veitarar. Gjøgnumskygni skal tryggja, at allir brúkarar hava álit á innkeyps- og útboðspolitikkinum.

Foreinkling

At innkeyp og útboð av produktum og tænastrásum er so einkult sum gjørligt. Endamálið við foreinkling er at gera tað lættari og harvið effektivari fyrri báðar partar at hondheva keypsavtaluna.

Bindandi avtalur og vav

Ger bindandi avtalur og staðset ábyrgd fyrri avtalurnar. Bæði bindandi avtalur og foreinkling stuðlar uppundir at økja um vavið á avtalunum, og harvið uppnáa effektivisering og lægri kostnaða.

Fokus á innkeyp og útboð

Set fokus á innkeyp og útboð í bygnaðinum. Ger eina greiða arbeiðs- og ábyrgdarfordeiling. Í sambandi við útboð verður rátt til at taka brúkarar við í samband við kravfesting og gerð av útboð.

Førleikar og upplæring

Tryggja at starvsfólk, ið fáast við innkeyp hava neyðugu førleikarnar, at yvirhalda veitaraavtalur. Tryggja at neyðug kunning og upplæring verður gjøgnumförd á øllum viðkomandi deildum.

Lyklaorð

Innkeypsstrategi - Sjónliggerð innkeyp og útboð – Gjøgnumskygni – Foreinkling – Bindandi avtalur og vav – Fokus á innkeyp og útboð – Førleikar og upplæring